

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
Iesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

XIX. Soluuntur obiectiones aduersariorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

planè superuacanea est. Nam applicatio illa fit ante Communionem per Absolutionem, quam Kemnitius dicit laudabiliter, seruari in sua Ecclesia: & præterea potest fieri facilius per memoriam Baptismi. **DENIQUE**, aut fidem habent homines ante Communionem, vel non habent. Si habent, ergo sunt iustificati à peccatis omnibus: si non habent, ergo indignè accedunt, quia sine præparatione necessaria accedunt. Quare quidquid dicatur, Eucharistia aut peccata non inuenit, quæ remittat, aut si inuenit, ea non tollit, sed auget, cum indignè sumatur.

TERTIA solutio habetur in *Examine*, cap. 7. pag. 499. dicit enim Eucharistiam dari in testificationem, & oblationem remissionis peccatorum, vt certiores efficiamur gratiam acceptæ.

Sed hæc solutio est testificatio victoriæ Catholicorum. Nam si Eucharistia solùm obsignat remissionem peccatorum iam acceptam; ergo non illam exhibet, sed præsupponit; ergo non licet cum peccati conscientia ad Sacramentum accedere.

CAPVT XIX.

Soluuntur obiectiones aduersariorum.

NUNC argumenta aduersariorum dissoluenda sunt. **AC PRIMVM** Lutherus illo argumento vtitur, quod Christus dixerit: *Non veni vocare iustos, sed peccatores*: & quod dum hic in terris viueret, sic tangendum omnibus exhibuerit, etiam peccatoribus.

RESPONDEO; Christus cum primùm ad se vocat, peccatores vocat: nulli enim sine ipso iusti esse possunt. At quos ad se vocauit, & per fidem, & pœnitentiam, ac Baptismum iustificauit, & regenerauit, ac filios suos, seu potius membra sua fecit, tum demùm illos cibo corporis sui alit. Itaque cum Dominus dicit se peccatores vocare, loquitur de prima vocatione ad fidem, & pœnitentiam; non de inuitatione ad Eucharistiam. Quod autem idem Dominus se tangi passus fuerit a peccatoribus, dum hic viueret, id faciebat, quia versabatur cum hominibus more humano, loquendo, audiendo, tractando, & ea conuersatio utilis peccatoribus esse poterat. At in Eucharistia Dominus non ita existit vt videatur, loqua-

rum, & doceat more humano, sed existit per modum cibi, & cibi vilis solum mentibus bene dispositis: quare peccatoribus nullum commodum adferret. Adde, quod si argumentum hoc aliquid concluderet, efficeret etiam dandam esse Eucharistiam ethnicis, & hæreticis, & pueris; nam Dominus etiam eum talibus versabatur, & ab eis tangi se permittebat.

Aliud argumentum proponit Calvinus lib. 4. Instit. cap. 17. §. 41. & 42. Si ab omni peccato purgatum esse oportet, qui accessurus est ad communionem Eucharistiæ, quorquor in terris vnquam fuerunt, aut sunt homines, ab hoc Sacramento arcebuntur. **RESPONDEO;** Non sequitur.

Probat ille hoc modo; Nam si hoc agitur, vt nostram à nobis dignitatem petamus, actum de nobis est. **RESPONDEO;** Non hoc agitur, vt à nobis dignitas nostra petatur, sed à gratia Dei per Iesum Christum Dominum nostrum: ipse enim reliquit in Ecclesia potestatem reconciliandi peccatores per veram pœnitentiam.

SED contra obiicit Calvinus; Etiam si quis contritione, confessione, & satisfactione peccata sua expiare conetur, tamen nunquam certus erit, se esse sine peccato; ergo si non nisi puri, & purgati accedere possunt, nemo audere debet accedere.

RESPONDEO; Non requirit Deus, vt qui accedit ad Sacramentum, certus sit se non habere peccata, sed solum vt faciat, quod Apostolus iubet 1. Corinth. II. nimirum, vt probeat seipsum, & faciat, quod in se est, vt peccatum purgetur. Illi enim dignè accedunt, qui moraliter faciunt, quod in se est; nõ quidem dignitate æqualitatis, vel etiam meriti, quasi mereatur tantum donum, vt Kemnitius mentitur nos dicere; cum potius fateamur in ipso accessu ad Communionem, nostram indignitatem, dicentes cum pio illo Centurione: *Domine non sum dignus, &c.* sed dignitate illa, quam Deus à nostra imbecillitate exigit, quæ potius est non indignitas, quam dignitas. Illi autem indignè accedunt, non qui habent peccata, sed qui habent affectum vel conscientiam peccati nondum expiati. Quare B. Thomas 3. part. quæst. 79. art. 3. docet eum, qui fortè habet peccatum mortale, sed non habet affectum, neq; conscientiam, quia post diligens examen non ei occurrit, & si occurreret, sine dubio daret operam, vt per Sacramentum expiaretur; & dolorem habet omnium peccatorum suorum, licet non

non

non sit is dolor perfecta cōtritio; eum, inquam, dicit S. Thomas non indignè, nec inutiliter accedere, immò planè vilitè. Quia etsi hoc Sacramentum non sit institutum ad peccata mortalia remittenda, tamen gratiam confert gratum facientem, & cōsequenter delet etiam peccata mortalia, si que inueniat in eo, qui nō indignè accedit: gratia enim cum peccato simul manere nullo modo potest.

TERTIUM argumentum Kemnitij est in Examine 2. cap. Filius Dei Eucharistiam vocat Testamentum nouum, Lucæ 22. Sed in nouo Testamento includitur pactum de remissione peccatorum, vt patet ex Hieremia, cap. 31. Et confirmatur argumentum, quia in ipsa institutione Sacramenti sita aperta mentio remissionis peccatorum, dum dicitur: *Hoc est sanguis, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum.*

RESPONDEO; Testamentum nouum accipitur variis modis. **PRIMO** pro voluntate testatoris, & hoc modo Eucharistia non dicitur Testamentum. **SECUNDO** pro hereditate, seu bonis à testatore legatis, & hoc etiam modo Eucharistia non est Testamentum. **TERTIO** pro instrumento publico, quod simul sit, & signum voluntatis testatoris, & causa instrumentalis applicandæ hereditatis: & hoc modo fatemur Sacramenta, & maximè Eucharistiam dici posse Testamentum nouum. Et quidem si Eucharistia dicatur Testamentum nouum, quia est signum voluntatis testatoris, nulla est difficultas. Nam Eucharistia, quia est signum, & representatio mortis Christi, est etiam signum voluntatis testatoris, & omnium bonorum nobis promissorum, atque aded etiam remissionis peccatorum. Neque vllus nostrum negat in Eucharistia contineri remissionem peccatorum, quatenus per eam representatur effusio sanguinis Domini, per quam omnia peccata remittuntur. Et hinc soluitur confirmatio argumenti Kemnitiani. Nam illa verba, quæ dicuntur in institutione: *Qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum,* non significant, bibi sanguinem in remissionem peccatorum, sed effusum fuisse in remissionem peccatorum, & hoc per Eucharistiam representari. Si autem dicatur Eucharistia Testamentum, vt causa instrumentalis applicandæ hereditatis, tum respōdemus esse quidem Eucharistiam etiam hoc modo Testamentum, sed applicari per eam hereditatem alio modo,

modo, quàm per alia Sacramenta, & idèò applicari per Christi merita, & gratiam Dei, quæ est hæreditas, non propriè ad peccata remittenda, sed ad animam nutriendam, & præservandam à peccatis. Id quod patet ex ipsa ratione Sacramentorum. Nam in Baptismo applicantur Christi merita per modum lauacri, ad abluendas maculas; in Sacramento Pœnitentiæ applicantur per modum emplastri, vel pharmaci ad curanda vulnera: in Eucharistia autem applicantur per modum cibi, & potus ad reficiendum, & nutriendum, & præservandum à morbis.

Possèt etiam dici, Eucharistiam applicare hæreditatem etiam quantum ad remissionem peccatorum, sed tùm solùm, eùm ea est necessaria, nimirum, cùm ij qui non indignè accedunt, habent aliqua peccata mortalia, quorum tamen conscientiam non habent.

QUARTVM argumentum eiusdem Kemnitij ibidem; In omnibus Liturgiis habètur preces, quibus oratur Deus, vt faciat Sacramentum nobis esse in remissionem peccatorum.

RESPONDEO; Multis de causis oratur, vt Sacramenti perceptio sit in remissionem peccatorum. PRIMÒ, quia prodest ad delenda peccata mortalia, quorum non habemus conscientiam, vt suprà diximus. SECUNDO, quia prodest ad tollendam pœnam, quæ remanet luenda etiam post culpam dimissam: ynde etiam pro peccatis defunctorum oramus in Missa. TERTIO, quia prodest ad delenda peccata venialia, & quotidiana, quæ charitatem, & vitam animæ non extinguunt.

Sed contra hoc est argumentum QUINTVM eiusdè Kemnitij in Examine tum 2. cap. tum etiam 7. Si Eucharistia delet peccata venialia, cur ndn etiã mortalia delere potest? num est tam exigua virtus sanguinis Domini in hoc Sacramento, vt delere non possit peccata, nisi venialia? Deinde si potest homo accedere cum peccato veniali ad Sacramentum, cur non etiam cum mortali?

RESPONDEO; Non negamus tantam esse virtutem sanctissimæ Eucharistiæ, vt peccata mortalia delere possit: nam cùm gratiã conferat, eo ipso peccata delere potest, quæcunq; inuenerit, quæ cum gratia pugnent, & aliquando etiam id facit. Sed dicimus, ex propria ratione Sacramenti, non ordinari ad peccata mortalia tollenda, sed ad vitam spiritualem conser-

conseruandam; quia cibus est, non lauacrum, vel emplastrum & ex eadem ratione cōuenit ei peccata venialia tollere. Nam peccata venialia debilitant quodammodò spiritum, & languorem quendam animi, ac lassitudinem inducunt: cibus autem id proprium habet, vt vires reficiat, & læticiam, atque alacritatem adferat. Quare beatus Ambrosius lib. 5. de Sacramentis, cap. 4. dicit, Sacramentum hoc dici panem quotidianum, quia medicina est contra peccata quotidiana. Et eadem ratione intelligimus, cur liceat accedere cum peccatis venialibus, & non cum mortalibus, quia nimirum homines debiles comedere solent, mortui non solent: & peccata mortalia occidunt animam, venialia non occidunt, licet, vt dixi, aliquo modo debilitent. Quare B. A. V. G. S. T. I. N. U. S. tract. 26. in Ioan. *Innocentiam*, inquit, *ad altare portate, peccata enim sunt quotidiana, vel non sint mortifera.*

DICET aliquis, Si mortuis cibus non prodest, vt ratio eadem docet; non igitur Eucharistia, quæ cibus quidam est, proderit iis, qui sunt in peccato mortali, licet conscientiam eius non habeant. Non enim magis prodest cibus iis, qui mortui esse nesciuntur, si verè mortui sint, quàm iis, qui & sunt, & sciuntur esse mortui.

RESPONDEO; Eucharistia eiusmodi cibus est, vt non solum nutriat viuentes, sed etiam vim habeat mortuos extendendi, vt ex eo patet, quòd gratiam gratum facientem confert, vt sæpe diximus. Nec tamen idè ad eam accedere debent, qui habent conscientiam peccati mortalis, quia tales indignè accedunt, & accedendo peccant, & proinde nõ prodest, sed etiam nocet: indignè autem accedunt, quia contra ordinem à Deo præscriptum accedunt. Deus enim instituit hoc Sacramentum per modum cibi, vt non nisi à viuentibus, & amicis, & filiis sumeretur: & pro remissione

peccatorum mortalium alia remedia instituit.

